

Senyera Serenya

Nouvinguts? Clar i català

Molts catalanoparlants s'adrecen en espanyol als immigrants que vénen als Països Catalans a viure i a treballar. Ho fan, diuen, per sentit pràctic, ja que, segons pensen, l'espanyol els serà més útil, tenint en compte que els immigrants volten molt abans d'assentar-se en un lloc, i és clar, si al final aterren a algun altre racó de la geografia estatal, doncs ja sabran l'espanyol, que és la llengua amb què, lògicament, es relacionaran amb la població d'allí.

Jordi Dalmau i Ausàs

D'entrada, em sobta tants miraments, tanta atenció, tant pensar en l'altre, i més si aquest altre no està carregat d'euros. En realitat crec que no és pas per sentit pràctic, que els parlen en espanyol, sinó per submissió lingüística, inconscient, però submissió.

“EN REALTAT CREC QUE NO ÉS PAS PER SENTIT PRÀCTIC, QUE ELS PARLEN EN ESPANYOL, SINÓ PER SUBMISSIÓ LINGÜÍSTICA, INCONSCIENT, PERÒ SUBMISSIÓ”

Vegem perquè. Entenc per sentit pràctic aquell que resol una situació concreta de la manera més segura i fàcil possible. Segura en el sentit de certa, sense dubte, i fàcil en el sentit d'espontània, àgil, natural. Doncs bé, quan parlem amb un nouvingut no sabem on acabarà quedant-se a viure. El que sí que sabem del cert és que ara és aquí, on la llengua pròpia és el català i on nosaltres la parlem. Parlant-li espanyol, en canvi, li dificultem establir-se amb normalitat entre nosaltres, li recordem contínuament que és de fora.

“PARLANT-LI ESPANYOL LI DIFÍCULTEM ESTABLIR-SE AMB NORMALITAT ENTRE NOSALTRES, LI RECORDEM CONTÍNUAMENT QUE ÉS DE FORA”

No és que aquests catalanoparlants siguin menys catalans per fer això, però s'identifiquen menys com a tals quan ho fan, ja que el primer que identifica una persona

és la seua llengua, i més en el nostre cas, que racialment som una barreja. L'altre punt que em fa dubtar de la motivació pràctica de relacionar-se en espanyol amb els immigrants és la presumpta facilitat d'entesa, ja que molts catalanoparlants, sobretot aquí dalt, s'expressen sensiblement millor

en català que no pas en espanyol. A més, als immigrants no hispanoparlants tant els costa el català com l'espanyol. Però és que molts són precisament sudamericans, diuen. Doncs ho tenen més fàcil per entendre'ns que no pas els xinesos, posem per cas. Arribats aquí, per què usem més una llen-

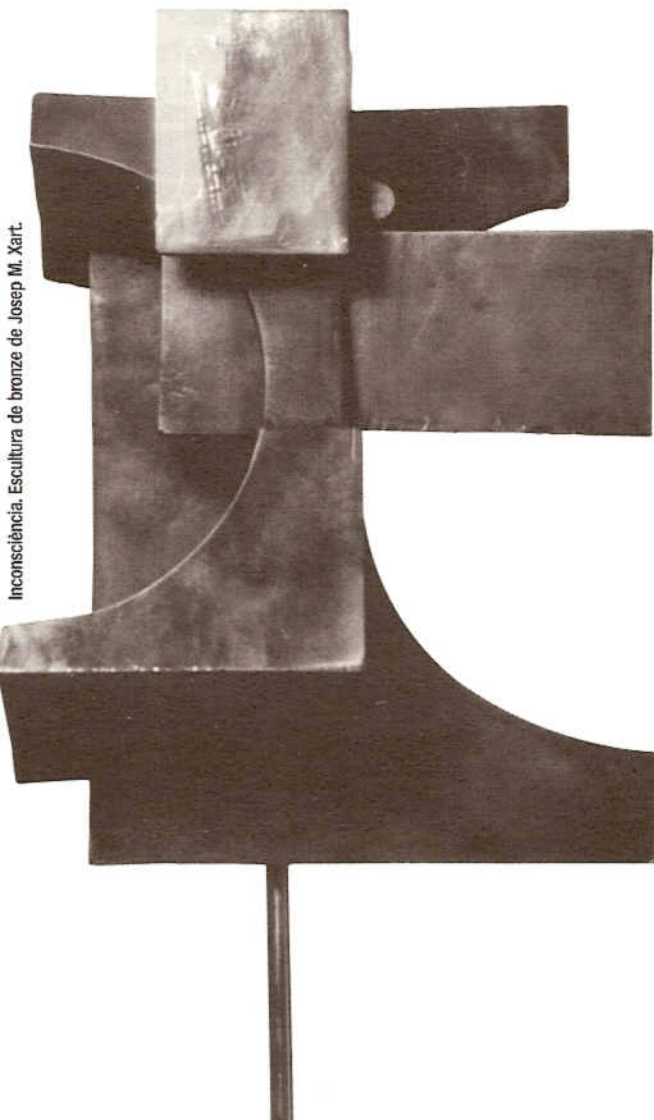
gua que l'altra? Doncs perquè fa l'efecte que una serveix per a tot i l'altra no, que l'una l'entén tothom (!) i l'altra és només per als de casa. Aquesta impressió no és gratuïta ni banal, sinó fruit de la dominació històrica, lingüística, mediàtica i de més tipus que l'espanyol ha exercit i exerceix sobre el català. En una de les millors oportunitats que tenim de palesar on som i qui som, molta gent d'aquí deserta, dimiteix, abandona.

“EN UNA DE LES MILLORS OPORTUNITATS QUE TENIM DE PALESAR ON SOM I QUI SOM, MOLTA GENT D'AQUÍ DESERTA, DIMITEIX, ABANDONA”

Si els catalans prenguéssim consciència de l'abast de la nostra identitat ara el percal fóra ben diferent. Si, per contra, nosaltres som els primers a amagar-nos de la nostra catalanitat, a donar a entendre als que arriben que tenim una llengüeta d'ús domèstic, sí, però que el que de veritat val és l'espanyol, haurem fet, tot solets i sense cap mena de repressió com anys enrere, que el nostre idioma sigui inútil. Quin paper més galdós, el nostre, aquest de passar a la Història com a botxins del propi idioma.

“QUIN PAPER MÉS GALDÓS, EL NOSTRE, AQUEST DE PASSAR A LA HISTÒRIA COM A BOTXINS DEL PROPÍ IDIOMA”

Però la bona del cas és que això pot canviar d'avui per demà, la situació es pot capgirar d'un dia per l'altre, en tenim un munt d'ocasions, cada dia més. Només cal que cadascú actuï amb conseqüència. ■

Inconsciència. Escultura de bronze de Josep M. Xart.